TEODOR MAZILU

Din Juan moare ca toti ceilalti

Personajele

DON JUAN
MARIA MAGDALENA
GARDIANUL
MARIA ANTOANETA

TABLOUL I

Pentru ambele tablouri, un singur decor. O locuință feerică și sumbră în același timp, care se poate transforma ușor într-o închisoare la fel de sumbră și feerică. Diferența dintre închisoare și locuință trebuie să fie sugerată mai mult de atmosferă decît de decor — propriu-zis.

Don Juan, Maria Magdalena

DON JUAN: Cum ai reușit să ajungi pînă aici?...

MARIA MAGDALENA: Nu mă întreba. A fost îngrozitor... O sută de mii de bărbați îmi strigau înnebuniți numele, voiau să-mi sfîșie rochia. Mai rău ca la carnavalul din Rio...

DON JUAN: Ei, lasă, lasă, nu-i chiar așa neplăcut să înnebunești o sută de mii de bărbați...

MARIA MAGDALENA: Agitația asta isterică îmi făcea plăcere, ca să vezi cum e făcut omul... În loc să mă scîrbească, îmi făcea plăcere. Mereu îmi propun să mă scîrbească și pînă la urmă mă trezesc că mă topesc de plăcere...

DON JUAN: Ei, cum să nu-ți facă plăcere... Trebuie să recunosc cu o invidie neagră pe care mă chinui s-o preschimb într-o ironie fină că pe mine nu m-au aplaudat niciodată o sută de mii de femei. E o cifră!

MARIA MAGDALENA: Nu mai știu unde să mă ascund... Chiar dacă m-aș duce în Himalaia, tot ar veni după

mine haitele astea de admiratori nebuni. Nu mă cunosc, dar mă admiră...

DON JUAN: De aia te admiră, fiindcă nu te cunosc. Și-apoi, cred că exagerezi... În Himalaia n-ar mai veni.

MARIA MAGDALENA: M-am săturat. Nu există zi în care să nu primesc o mie de declarații de dragoste... Apucă-te, citește-le, clasează-le, răspunde-le, strecoară-le un cuvînt de simpatie... A trebuit să-mi angajez o secretară...

DON JUAN: Nu fi prea crudă cu admiratorii. Plătesc impozite, au și ei dreptul să iubească...

MARIA MAGDALENA: Mi se pare ciudat să stau cu un bărbat între patru pereți și să n-ascult o declarație de dragoste... Nu mi s-a întîmplat niciodată așa ceva... Aproape că mi se face frică... Fă-mi o declarație de dragoste!

DON JUAN: Și eu intru în panică cînd văd că numărul victimelor scade... Liniștește-te, Maria Magdalena! *(Dă drumul la radio.)*

MARIA MAGDALENA: Închide, te rog, idioțenia asta! După asta urmează poczia pe care mi-a dedicat-o Rilke...

DON JUAN *(închide totuși)*: O laudă nu se analizează sub raport artistic... Eu nu-mi permit luxul de a avea o viață interioară. Depresiunile sufletești sînt privilegiul celor cu bani la ciorap... Eu m-am resemnat cu ideea de a fi un „monstru sacru": visul secret al tuturor femeilor... Îmi place să dictez secretarilor cîteva cuvinte pentru înflăcăratele mele admiratoare. Îmi place să știu că Mozart a scris pe baza existenței mele o muzică divină... Molière, Shaw, Frisch, Byron, toți s-au simțit datori să se ocupe de mine, sînt un mit care nu poate fi ignorat. Și apoi îmi place emoția pe care prezența mea o stîrnește pretutindeni... Odată, la Corint, o fetișcană a leșinat numai cînd m-a văzut... E puțin lucru? Mă simt ca un general care comandă o armată de fanatici și de cretini...

MARIA MAGDALENA: Eu sper să mă apuce scîrba...

DON JUAN: N-o să te apuce... Femeile îmi plac din ce în ce mai puțin... Îți vînd un secret: nu-mi plac femeile.

Dacă n-am avea fantezie noi bărbații, puțini copii s-ar naște...

MARIA MAGDALENA: Aveți, slavă Domnului! Mă uit la tine și îmi dau seama cîtă imaginație trebuie să aibă o femeie ca să se îndrăgostească de tine. Nici măcar frumos nu ești...

DON JUAN: Parcă eu înțeleg de ce bărbații se îndrăgostesc de tine? Ai o frumusețe foarte globală, fără nimic particular. Ești mai mult un prospect decît o ființă vie... Și dacă aș vrea, ți-aș suci și ție capul.

MARIA MAGDALENA: N-am să mă amorezez niciodată de tine...

DON JUAN: Nu zi vorbă mare...

MARIA MAGDALENA: Îl iubesc pe Pitagora. Nu ești gelos?

DON JUAN: A fi gelos înseamnă a recunoaște că o femeie se poate simți bine și-n brațele altui bărbat. Așa că, nu sînt de loc gelos... Și o femeie care s-a culcat cu Pitagora înseamnă că pur și simplu nu s-a culcat cu mine, deci n-am pierdut nimic. Aș putea fi gelos cu adevărat dacă te-ai fi culcat cu mine fără ca eu să știu... Și parcă tu îl iubești pe Pitagora..?! Și parcă Pitagora te iubește pe tine...?!

MARIA MAGDALENA: Din brațele lui Pitagora am venit la tine...

DON JUAN *(dur)*: Fără să te chem eu, Maria Magdalena...

MARIA MAGDALENA: Ți se pare nelogică pasiunea mea pentru Pitagora?

DON JUAN: Și ce dacă nu e logică?... Ce, în amor se caută logica? Numai lașii și idioții caută logica în amor... Cum gîndesc logicienii ăștia? M-ai părăsit pe mine care am cucerit Roma pentru un nenorocit de trubadur? De ce ai făcut-o? Femeia dă din umeri, nu știe de ce a făcut-o, a făcut-o, a făcut-o... Bărbatul, nu, se-nfierbîntă, vrea explicații, caută logica, acolo unde, slavă Domnului, nu există... În materie de amor avem dreptul să nu gîndim, gîndim și așa prea mult în celelalte domenii... Cînd există prea multă logică, numărul ospiciilor crește.

MARIA MAGDALENA: Tu mărturisești sau te lauzi?

DON JUAN: Dacă n-am avea o excelentă părere despre noi, nu ne-am spovedi toată ziua, bună ziua...

MARIA MAGDALENA: Eu măcar mă îndoiesc de ceea ce fac. Eu măcar mă simt nefericită... Eu măcar nu mă simt în largul meu în acest vacarm. Eu sînt torturată de remușcări... Eu măcar, Don Juan, aștept o mare iubire...

DON JUAN: Deci iubirea pentru Pitagora a și murit?

MARIA MAGDALENA: E admirație, nu iubire...

DON JUAN: Aștepți o mare iubire, hoțomano... Știi că nu există, de-aia o aștepți cu atîta credință. Oamenii doresc o mare iubire și cînd săraca de ea vine, nu știu cum să mai scape de ea. Oamenii aspiră spre lucruri frumoase, cu speranța că ele nu există...

MARIA MAGDALENA: Lordul Byron spunea că ai plăcerea de a sfida morala convențională a societății...

DON JUAN *(în timp ce pregătește cafeaua)*: Ca să vezi cum se denaturează realitatea de dragul unei nenorocite de metafore... Eu n-am sfidat niciodată morala, iar împotriva nedreptăților sociale n-am avut niciodată nimic de obiectat. De ce să mă revolt? Iubesc această lume absurdă! Iubesc această lume plină de popi, impostori, impotenți și negustori, o lume în care eu strălucesc, aduc un nimb de poezie... Dacă voiam să sfidez societatea, nu mă țineam de capul femeilor... Să nu-mi spui mie că dacă te culci cu o mie de femei societatea se clatină și apare alta mai bună. Uite... ce poate să fie în capul unei femei care s-a culcat cu Pitagora...

MARIA MAGDALENA: De cîte ori Pitagora vine la mine îmi lasă o sută de drahme și o temă de meditație.

DON JUAN: Frumos din partea lui. Și-o sută de drahme și o temă de meditație. Și tu, copilă nevinovată, le iei pe amîndouă...

MARIA MAGDALENA: Lasă-mă să mă zbucium, Don Juan... Mereu stau și mă întreb de ce toți bărbații pe care i-am iubit ședeau la mama dracului, în podișul Tibetului, în timp ce toți cretinii, toți negustorii, toți neputincioșii, toți afurisiții — zăceau la doi pași de mine? De ce urîtul e la doi pași de noi? Doar să întinzi mîna...

DON JUAN: Sînt mai multe explicații...

MARIA MAGDALENA: Viața asta de curtezană ar trebui să stîrnească silă oricărei ființe delicate... Să-ți vinzi trupul pentru cîteva drahme...

DON JUAN: Cîteva drahme? Minți! Am auzit că ai niște prețuri cam pipărate... Tu nu ești o ființă neliniștită, ți-a băgat în cap asta Pitagora... Te-ai gîndit și la ipoteza asta?

MARIA MAGDALENA *(indignată)*: Cum să nu fiu o asemenea ființă? Nefericirea mea e cea mai bună dovadă... Eu l-am văzut pe Cristos...

DON JUAN: L-ai văzut pe Cristos? Poate ți s-a părut...

MARIA MAGDALENA: Așa spune Biblia. Biblia spune negru pe alb că Maria Magdalena l-a întîlnit pe Cristos și Cristos a scos șapte draci din mine și m-a mîntuit de păcat. N-ai citit Noul Testament?

DON JUAN: Noul Testament conține și multe exagerări... Cum o să te mîntuiască altul de păcatele tale?!...

MARIA MAGDALENA: După cum văd, dragul meu Don Juan, ești cam liber cugetător...

DON JUAN: Așa și sînt... Cînd beau puțin gin simt nevoia să spun lucruri mai îndrăznețe, dar îmi trece... Pentru această erezie trecătoare am să mă spovedesc mîine dimineață cu noaptea-n cap... Dacă greșești în fața Domnului, ți se măresc impozitele...

MARIA MAGDALENA: Spune-mi odată! L-am văzut sau nu l-am văzut pe Cristos?

DON JUAN: Nu știu. De unde vrei să știu eu dacă l-ai văzut pe Cristos?

MARIA MAGDALENA: Biblia spune că l-am văzut. Biblia spune că m-am mîntuit. Și eu mă simt plină de păcate și de gînduri urîte... Și trebuie să fiu bună... fiindcă așa spune Biblia. Și trebuie să iubesc oamenii — fiindcă așa spune Biblia. Și trebuie să urăsc meseria de curtezană, fiindcă așa spune Biblia. Și trebuie să nu mă culc cu Pitagora, fiindcă așa spune Biblia...

DON JUAN: Și avantaje nu sînt? Ia gîndește-te bine...

MARIA MAGDALENA: Mai mult dezavantaje decît avantaje... După cc se bucurau de frumusețea mea, bărbații mă rugau să intervin pe lîngă Cristos să li se ierte păcatele. Și toate acestea în același preț.

DON JUAN: Sigur, e destul de greu. Grea meserie ne-am ales, Maria Magdalena!... Imaginea asta de amant desăvîrșit, de bărbat veșnic îndrăgostit, pe care și-au făcut-o femeile despre mine, m-a adus la sapă de lemn. Totdeauna trebuie să fii fermecător. Totdeauna trebuie să fii necruțător și proaspăt. Totdeauna trebuie să ai o vorbă de spirit pe buze. Totdeauna trebuie să fii cu ochii dilatați de patimă. Cînd să te mai odihnești, cînd să mai citești o carte?

MARIA MAGDALENA *(cu ironie)*: Da. Așa e. Cînd să mai citești o carte...

DON JUAN: N-ai chef de amor toată ziua-bună ziua. De cîte ori mă întîlnesc cu o femeie, mă întreb: Dumnezeule-Doamne, de data asta cum s-o scot la capăt? Poate fi amărîta asta de viață un șir de demonstrații reușite? Și atîtea trupuri, și atîtea trupuri... Mereu să trăiești și să meditezi printre maldăre de carne care se vrea biciuită și potolită... Telefonul meu sună mereu de parc-ar fi telefonul pompierilor... Dar eu nu mă revolt. Eu nu mă zbucium. Eu mi-am ales meseria asta... Și pe tine bărbații te-au transformat într-un obiect!

MARIA MAGDALENA: Nu e adevărat că bărbații m-au transformat într-un obiect! Eu m-am transformat într-un obiect, ca să mă pot vinde. Nu sîntem transformați în obiecte, ne transformăm în obiecte. Nu sîntem siliți să fim mai răi, devenim mai răi din proprie inițiativă... Cu toate astea, sînt mereu jignită că bărbații nu-mi văd sufletul, mereu le reproșez: „Voi vedeți în mine animalul".

DON JUAN: Nu-i adevărat! Elogiul adus animalității noastre ne măgulește în cel mai înalt grad. Eu mă topesc cînd femeile, trecînd peste inteligența mea, îmi laudă trupul. E penibil, dar așa e...

MARIA MAGDALENA: ...Credeam că această jignire adusă de bărbați se va transforma cu timpul într-o durere adîncă. Știam că l-am cunoscut pe Cristos și speram că această durere n-avea cum să mă ocolească. Trăiam cu speranța că viața de curtezană mă va scîrbi odată și odată... Cît o s-o mai duc așa? Ei, ziceam eu,

până la urmă o să mi se facă lehamite... Uite că l-am văzut pe Cristos și lehamite tot nu mi s-a făcut...

DON JUAN: Ei, și?

MARIA MAGDALENA: Cum, ei și? De ani de zile aștept să fiu strivită de durere, ca de o herghelie de cai sălbatici... Aș vrea să mă cuprindă sila față de viața pe care o duc... Și, uite, nu mă cuprinde...

DON JUAN: De ce vrei să fii mai sensibilă decît ești? Vezi foarte bine că nu suferi... Ia banul și taci din gură...

MARIA MAGDALENA: Nu fi vulgar, Don Juan! Cum să nu sufăr? Biblia vorbește de o suferință cumplită care m-a purificat... Implorasem durerea, cerșeam durerea, îmi sileam sufletul să geamă de durere... Sufletul ședea nemișcat ca o cămilă sătulă. Nici nu-i păsa! Atunci am început să mă revolt. Nu sînt eu Maria Magdalena care l-a văzut pe Cristos? Atunci dacă eu sînt Maria Magdalena, de ce n-apare o dată tristețea despre care vorbește Biblia? Cine m-a amăgit cu această durere? Nu cumva am inventat eu această durere? Uneori, după ce petrec nopți în șir c-un negustor de pește, apare, ce e drept, o ușoară nemulțumire, o plăpîndă îngîndurare, dar se stinge ca un foc de paie. Și iarăși se instalează trainic desfrîul! Și iarăși viața de curtezană mi se pare frumoasă... Și iarăși intru în tot felul de combinații. Și iarăși strîng bani la ciorap...

DON JUAN: După ce-ți termini cariera, deschide-ți o brasserie la Saint-Germain-des-Prés sau un mic teatru de avangardă. Așa se obișnuiește.

MARIA MAGDALENA: Biblia spune că mi-am regretat viața de curtezană, dar eu, drăcia dracului, văd că n-o regret de loc... Aș vrea s-o regret... dar nu se poate... Nu-i de-ajuns să-mi spună Biblia că l-am cunoscut pe Cristos, dacă eu nu-mi amintesc de asta, degeaba... Ne închipuim că l-am cunoscut pe Cristos, că iubim adevărul, și cînd ne cercetăm mai cu luare-aminte sufletul, nu descoperim nimic din toate astea — descoperim numai plăcerea și frica de a pierde plăcerea! Iubirea e cea mai teribilă născocire a vanității noastre!

DON JUAN: Hai să tăcem, Maria Magdalena! Numai cînd oamenii n-au ce să-și spună, fac conversație. Unde există tăcere, nu mai există dorință... Vezi, Maria Magdalena, cînd există egalitate reală între un bărbat și o femeie, sexualitatea nu apare. Sexualitatea nu se naște decît o dată cu inegalitatea, vidul și violența. Uneori, cred că iubirea e incompatibilă cu sexualitatea, ar fi grozav de comic să fie așa, tu ce crezi? Atîtea capodopere ale literaturii universale s-ar duce pe apa sîmbetei. Săraca sexualitate... Ea se poate naște din milă, din frică, din curaj, din plictiseală, din pedanterie, din calcule administrative, din sfaturi medicale, din tandrețe, din vinovăție, din politețe, din remușcări, din fotografii obscene, din compensații, din maniere elegante, din răzbunare, din maniere grosolane, din singurătate, din spirit de frondă, din ură, din schimbările atmosferice, din disciplină, din oboseală, din curiozitate, din orgoliu, din lipsă de orgoliu, din ignoranță, dar din iubire? Așa că, dacă ar exista iubire, noi am apărea ca două figuri îngrozitor de ridicole. Să mulțumim singurătății și fricii care ne-a născut... *(Se aude o sonerie.)* Nu înțelcg cine ar putea să fie. Toate victimele mele știu că sînt plecat la Roma. O fi vreo șmecheră de la „Paris Match". *(Se duce, deschide, se întoarce cu o scrisoare — citește.)*

MARIA MAGDALENA: Ce s-a întîmplat?

DON JUAN *(tace)*.

MARIA MAGDALENA: Ce s-a întîmplat?

DON JUAN: Nimic grav. Exact ce-mi lipsea.

MARIA MAGDALENA: Și ce-ți lipsea?

DON JUAN: Un duel. Mereu mi se reproșa în autobiografie că n-am un duel. Mereu mi se spunea: ar trebui să mori într-un duel... Așa voiau femeile, așa voiau scriitorii... Facă-se voia lor!

MARIA MAGDALENA: Ești un bărbat inteligent... Sper că n-ai sentimentul onoarei...

DON JUAN: Nu. Dar mitul pe care-l reprezint are acest prost obicei.

MARIA MAGDALENA: Și ce-ai de gînd să faci?

DON JUAN: Să mor în duel... Riscurile meseriei...

MARIA MAGDALENA: Viața asta de legendă în veci nemuritoare a devenit insuportabilă... Parcă ai sta într-o închisoare. Nu poți să faci nimic din ce-ți trece prin cap...

DON JUAN: Asta am vrut, asta am căpătat. Nici nu mă gîndesc să ratez această splendidă ocazie sinistră. Admiratoarele mele de peste veacuri ar fi dezamăgite. Doar n-ai fi vrut să mor de gută?

MARIA MAGDALENA: Nu ți-e frică?

DON JUAN: Cum să nu-mi fie frică? N-am ținut niciodată în mînă o sabie sau o pușcă... Trebuie să demonstrez că un Don Juan nu cunoaște frica. Așa e picsa...

MARIA MAGDALENA: Dacă n-ai încotro, renunță la mit și salvează-ți pielea...

DON JUAN: Ca să fiu sincer, mi se pare mai comod să mor decît să mă revolt împotriva legendei. Am nevoie de un martor...

MARIA MAGDALENA: Azi e duminică. Nu găsești pe nimeni...

DON JUAN: Trebuie să găsesc... Ei, pe unde mai scoți cămașa, mit grandios? Toată prostia asta vine de la faptul că oamenii și-au băgat în cap că Don Juan nu cunoaște frica de moarte. Mai ales femeile au această prejudecată stupidă... Ei, dragele mele iubite, aflați că mi-e o frică grozavă...

MARIA MAGDALENA: Hai să fugim în Egipt... Am o căsuță pe malul Nilului...

DON JUAN: Crezi că Pitagora ar accepta să-mi fie martor?

MARIA MAGDALENA: Lasă-l în pace pe Pitagora. Vino cu mine în Egipt! Am o căsuță pe malul Nilului... Patru camere, baie, bucătărie...

DON JUAN: Răspunde-mi la ce te-am întrebat. Crezi că Pitagora ar accepta să-mi fie martor?

MARIA MAGDALENA: Nu știu. Nu cred. Pitagora nu se amestecă în prostii de felul acesta... Hai, Don Juan, să fim doi oameni. Dă-le încolo de mituri cu măreția lor cu tot...

DON JUAN: Doi oameni? E prea greu. E așa comod să fii un mit măreț! Spune tu, nu-i frumoasă legenda lui Don Juan? Cine-i nebunul care ar renunța la o legendă atît de frumoasă?

MARIA MAGDALENA: Nu mi se pare chiar atît de frumoasă...

DON JUAN: Mie mi se pare foarte frumoasă... De-abia aștept să mă contopesc deplin cu nemuritoarea mea legendă... Ar fi inteligent să-ți iei la revedere, să-mi zîmbești și să pleci...

MARIA MAGDALENA: Nu plec. Vreau să te iubesc... Trebuie să te iubesc...

DON JUAN: Nu te chinui atîta... N-am nici un chef să mă retrag într-o căsuță pe malul Nilului...

MARIA MAGDALENA: Nu vezi cît mă chinui?... Îmi strîng toate puterile. Mutra ta mă scoate din sărite și totuși te iubesc... Trebuie să iubesc. Biblia spune că voi cunoaște iubirea!

DON JUAN: Pleacă o dată! Trebuie să-mi fac rost de un martor...

MARIA MAGDALENA: Unde să mă duc?

DON JUAN: Ai unde să te duci... Ai să te duci în Biblie. Acolo nici dracu n-o să te ajungă...

MARIA MAGDALENA: Am să mor în Biblic. O să trăiască mitul și eu am să mor. Du-te și apără-ți mitul, Don Juan! Miturile vor trăi, vor supraviețui, și noi, în urma lor, vom muri încetul cu încetul. Sînt fericită! Doamne, Dumnezeule! O durere nemărginită mi-a cuprins sufletul. Să fie oare durerea mult visată? Vino, durere mult-așteptată! Nu te sfii, doboară tot ce-ți stă în cale. A venit durerea, Don Juan... Vino, tristețe, speranța mea. Vino, vino, n-auzi?! Vino, durere, singura mea iubire! Nici tu nu vrei să vii, și tu, tristețea mea, mă trădezi?... Și cît m-am amăgit cu această tristețe! Cîte speranțe nu mi-am legat de această tristețe... M-aș sprijini pe această tristețe, aș face din ea un templu. Nu vrea să vină! O chem și nu vrea să vină. Biblia a mințit, viața de curtezană nu mă îngrozește! Atunci să vină măcar resemnarea! Nici resemnarea nu vrea să-și arate colții. Atunci să vină negustorii de pește... Ei, negustorii de pește or să vină... Veniți cu mine, negustori de pește, în toate tavernele Babilonului, să cîntăm, să dansăm și să zăcem acolo pînă cînd tristețea ne va goni... Dar dacă nu va veni niciodată? Nu va veni niciodată!...

DON JUAN: Adio, Maria Magdalena!

TABLOUL 2

Același decor — cu schimbările de rigoare menite să transforme o locuință feerică într-o închisoare feerică.

Don Juan, Gardianul

GARDIANUL: Ai vrut să-l omori?

DON JUAN: Da' de unde! Eu, asasin? Mi-e silă de dueluri, onoare, scene de explicație și toate exagerările astea spaniole.

GARDIANUL: I-ai luat nevasta?

DON JUAN: De la un gardian în exercițiul funcțiunii mă așteptam la mai multă subtilitate. Nu i-am luat-o, ea s-a așezat în brațele mele cu dragostea conjugală cu tot... Soțul s-a simțit jignit și m-a provocat la duel. Dacă era după mine, îi ceream omului scuze. Uite, domnule, așa și-așa...

GARDIANUL: Un Don Juan să ceară scuze?

DON JUAN: De ce nu?... Mai ales că după cc l-a înșelat, femeia s-a îndrăgostit de soț, ca să se răzbune pe mine... Eu, de felul meu, sînt un tip rezonabil și politicos. Ce te uiți la mine ca vițelul la poarta nouă? Nu ți-e prea clar ce este o legendă; legenda e pentru mine ceea ce-i pentru tine șeful tău ierarhic, ai înțeles? Totdeauna oamenii își închipuie despre mituri tot felul de grozăvii. Crezi că istoria o să admită că Don Juan avea un frumos și indiscutabil început de

burtă? Înțeleg nevoia oamenilor de a idealiza, dar să plătesc cu viața dorința asta a lor, e prea mult!

GARDIANUL: Instrucțiunile sînt foarte precise. Trebuie să muriți foarte elegant.

DON JUAN: Știu, băiete, trebuie... să mă sting ca un apus de soare în munți... Dacă nu mă sting frumos, ca un apus de soare în munți, dau de dracu!

GARDIANUL: Dacă trebuie să mori frumos, n-ai ce face; ordinul se execută, nu se discută.

DON JUAN: Întocmai... Fiindcă te văd atît de cumsecade, te rog să-mi dai concursul să aranjăm o moarte mai acătării. Dacă nu mă comport exact cum scrie la carte, iese scandal și numai de scandaluri n-am nevoie. Cît de mult contează fastul în viața nătărăilor! Femeile le cuceream tocmai prin gustul meu pentru fast, spectaculos și ceremonial... Ce faci, băiete? Îți iei notițe? Nu folosește la nimic. Ai observat că senzualitatea dulce și păgînă răspîndește o slujbă bine făcută de un popă cu cap? Amorul e un ritual mai complicat decît încoronarea unui rege. Decorul contează enorm în psihologia femeilor. Ai observat ce ușor cedează femeile la marc și cît de credincioase, aproape habotnice, sînt în pajiști și poiene? Se vede după mutra ta că n-ai observat...

GARDIANUL: Da! Îmi iau notițe. Îmi place s-aud cuvinte mărcțe. Am acasă la mine, în Madagascar, unde locuiesc cu mama și sora mea mai marc, o colecție de cuvinte mărețe. Cînd le recitesc, în timpul permisiunilor, am sentimentul că devin și eu măreț. Cu precădere mă dau în vînt după cuvintele care sfidează destinul. „Zarurile au fost aruncate"... „După mine, potopul!" Spune și tu ceva asemănător...

DON JUAN: Nu știu. Nu cunosc. N-am chef!

GARDIANUL: Dacă nu știi să spui cuvinte mărcțe, cum de-ai ajuns legendă? Toate femeile au fotografia ta pe noptieră...

DON JUAN: A, poza aia cu mustață... o știu, nu e cea mai reușită. Crezi că eu am vrut să fiu o legendă? Dar ce, crezi că în legendă ajunge cine merită?... Iarăși îmi ies din pepeni! Dacă mă gîndesc bine, eu n-am ținut să fiu legendă...

GARDIANUL: E bine să știi că undeva există un simbol al desăvîrșirii masculine. Asta te consolează și te îmbărbătează.

DON JUAN: La ce-ți ajută asta? Să trăiești prin procură? Miturile sînt rodul fricii voastre de viață, nătărăilor, și al lașității care se numește fantezie. Voi ați făcut din niște bieți oameni, mituri, găgăuților! Aveți nevoie de mituri, fără mituri vă simțiți săraci, vă plictisiți fără mituri, vă acriți fără mituri, lînccziți fără mituri, derbedeilor! Și atunci, din această cruzime și ignoranță, luați cîte un biet nevinovat și-l puneți în carcera legendei și nu-i mai dați drumul. De ce m-ați făcut mit? De ce nu m-ați lăsat în pace?

GARDIANUL: Eu am trăit prin intermediul tău! Eu am iubit prin intermediul tău pe regina din Saba și Brigitte Bardot. Trăiai și tu, trăiam și eu...

DON JUAN: Mare plăcere să trăiești c-o femeie prin procură... Dacă nu devenem mit trăiam o sută de ani, am o constituție robustă, iarăși îmi ies din fire... Tocmai pe capul meu a căzut boleaua. Aveau nevoie de un ideal și m-au găsit tocmai pe mine. Nu putea să cadă nenorocirea asta pe capul altuia?! Slavă Domnului, erau alți bărbați mai frumoși și mai virili decît mine, cu toate astea pe mine m-au găsit reprezentativ.

GARDIANUL: Cine te-a găsit reprezentativ?

DON JUAN: Cum cine? Femeile! Ce sînt eu de vină că soții legitimi nu știu să-și sărute nevestele legitime? Au sentimente durabile, dar habar n-au să mîngîie o femeie — cred că iubirea lor curată le dă dreptul să fie greoi și mitocani. De ce nu învață o dată cu matematicile și amorul fizic? Lecții practice... Așa era în vechime, pe timpul lui Solomon. De ce nu se pun cu burta pe carte? Eu cum am învățat? Nici eu nu m-am născut învățat. Învață botanica, învață dreptul, învață matematicile superioare, numai să facă amor nu învață!

GARDIANUL: Totuși, pînă la urmă obosești să trăiești prin mijlocirea altuia. Asta e drama pe care o trăiesc în momentul de față... Pe tine te-a iubit și regina din Saba și Gina Lolobrigida... Nu există dreptate! Pe

mine nu m-a iubit nici o femeie... Nici măcar urîta orașului...

DON JUAN: Greșeală capitală! Femeile urîte nu sînt generoase. Trebuie să încerci la frumoasa orașului. S-ar fi culcat în mod sigur cu tine. Femeile frumoase sînt atît de mîndre de frumusețea lor, încît se lipsesc foarte ușor de frumusețea bărbaților. Propria lor frumusețe le ajunge. Iartă-mă că-ți dau sfaturi de strictă specialitate. Deformație profesională!

GARDIANUL: Pe mine nu m-a iubit nici o femeie. Totuși, astea sînt faptele.

DON JUAN: Nu te mai văita atîta! N-ai pierdut mare lucru!

GARDIANUL: Sătulul nu crede celui flămînd.

DON JUAN: Și ce dacă m-a iubit regina din Saba? Mare pricopseală... Am să mor cu amintiri cu tot! Am să mor în brațele reginei din Saba, ei și?!

GARDIANUL: Cum, ei și? Aș vrea să mor și eu în brațele reginei din Saba. Spune sincer, cum era la pat?

DON JUAN: Ticăloasa umilință a omului în fața vulgarității... Cum era la pat? Mori de curiozitate. De ce-mi pui întrebări obscene? Uneori mai bine, alteori mai prost... Dragă prietene, te rog eu, nu-mi amărî ultimele zile, nu mă invidia.

GARDIANUL: Te invidiez de moarte... Cînd ședeam la postul meu, în gheretă, și-mi imaginam că în timp ce eu îmi făceam datoria alții făceau amor, se așteptau, se iubeau, se devorau, înnebuneam, uram toată lumea...

DON JUAN: Ești un copil! Femeile sînt mai simple, mult mai simple. Nu merită atîta zbucium... Și nu se pricep la amor... Am întîlnit o femeie de 30 de ani care nu știa ce a aia Anpariatakna — e posibil? Asta să zicem că n-ar fi așa de grav, n-au avut posibilitatea să cunoască templele sacre ale Indiei, drumul cu avionul costă o avere — dar au păcate și mai adînci, inexplicabile. N-au miracolul existenței și, mai ales, n-au conștiința propriului lor miracol, asta mă scotea din sărite. Totdeauna cînd e vorba de amor, mai au și altceva de făcut, să dea telefon la o colegă, să-și aranjeze rochița pe scăunel să nu se șifoneze. Degeaba îmi spărgeam pieptul... Cînd faci un lucru, gîn-

deşte-te la el, nu te risipi în toate direcţiile... şi eu care nu le iubeam trebuia să le dau lor, care mă iubeau, pînă şi propriul lor miracol, cu trebuia să le clădesc pînă şi propria lor emoţie, asta e prea de tot, spune şi tu?! Şi la capătul acestor chinuri descoperi că, în clipa în care o femeie cedează unui anume bărbat, cedează de fapt tuturor bărbaţilor... Dorinţa femeilor e îngrozitor de globală... Uram sexualitatea şi voiam s-o stăpînesc, să n-aibă nici un secret pentru mine. Uram sexualitatea cu toată tăria cu care uram moartea. Mi se părea că mă umileşte. Şi-am vrut să stăpînesc acest abis. Ce orgoliu nebun!... Şi la ce mi-a folosit desăvîrşirea mea diavolească, toată arta zeului Kama, toată ştiinţa amorului persan, toate rafinamentele Egiptului, toată erotica mistică a Indiei?! Poţi să-mi spui? Mă simt singur cu această desăvîrşire cum se simte o văduvă care creşte şapte pisici... Şi eu am descoperit un lucru îngrozitor. *(Strigăt.)* Nu era nevoie de toată această desăvîrşire! Nu era nevoie de mine!... Nu se ajungea niciodată pînă la mine... Eu eram întotdeauna de prisos... Să nu-ţi vină să rîzi? A trebuit să vină moartea ca să înţeleg asta?! De altfel, fiindcă sîntem între noi, pot să-ţi spun că toată vraja iubirii eu mi-o făceam cu mîna mea pînă la cel mai mic amănunt, eu cream pînă şi mutrele femeilor, eu le dictam cum să-şi mişte trupul, de parcă erau exerciţii de gimnastică — nu amor. Ador baletul, perfecţiunea şi supleţea trupului, fiecare mişcare stîngace mă făcea să sufăr... De fapt, nu obţineam nimic, cum îmi aşterneam, aşa dormeam. Ce să mai lungim vorba, am fost un valet, un salahor, un muncitor cu ziua!

GARDIANUL: Povesteşte tot, aşa cum a fost... Toate acestea se trec frumos într-un proces verbal...

DON JUAN: Eu sînt o fire estetizantă, n-o să-ţi folosească experienţa mea! Totdeauna le-am cerut femeilor o vastă cultură generală. N-o spun asta ca să mă apăr. Dacă o femeie îl confunda pe Platon cu Aristotel, s-a dus... n-avea ce căuta în patul meu, mă orbea furia... Întîi le ridicam nivelul filozofic şi de-abia după aceea le rugam să se dezbrace... Patul meu trebuia să ră-

mînă un templu sacru, un lăcaș de cultură, străin de ignoranță și vulgaritate. Femeile lipsite de inteligență n-au viață și eu aveam senzația ciudată că trebuie să sprijin cu forța mea niște manechine gata-gata să cadă. Eu trebuia să am și viața lor... Eu le dădeam și surîsul lor... Am crescut sub obsesia desăvîrșirii, mai bine-zis am fost silit să fiu perfect, am fost împins cu forța în ghearele perfecțiunii și am crezut că dintr-o îmbrățișare se poate face o pagină de antologie. Am învins; așa se spune, așa crezi și tu, dar nu știu ce am cîștigat... Artă pentru artă... cu alte cuvinte... În fond, dacă tot facem amor — de ce să nu-l facem perfect? Pentru mine sexualitatea e o posibilitate de a gîndi, de a gîndi direct în trupul meu, nu pe o coală de hîrtie, cum fac bieții scriitori. Am studiat toate tainele zeului Kama... Le-am studiat cu durere și înverșunare. Voiam să știu totul, dar nu din curiozitate vulgară, ci din dorința nebunească de a stăpîni această taină. De la mine se aștepta minunea, de la mine se aștepta ceva cu totul deosebit. Eu n-aveam voie să greșesc, eu n-aveam voie să mîngîi prost, deși, omenește vorbind, în marea rece a acestei geometrii perfecte, duceam nostalgia unei greșeli, a unei stîngăcii... ei bine, mediocritatea îmi era interzisă...

GARDIANUL: Ai reușit să stăpînești taina aia grozavă?

DON JUAN: Nu. Ea m-a stăpînit pe mine... Habar n-am de nimic...

GARDIANUL: Te-au înșelat și pe tine femeile?

DON JUAN: Desigur... Prima calitate a unui Don Juan e să știe să închidă ochii.

GARDIANUL: Nu reușești să mă emoționezi. Eu ședeam aici, în ghereta mea și tu te lăfăiai în brațele cucoanelor. Aș fi vrut să am și eu o femeie care să-mi admire disciplina, chipul și epoleții.

DON JUAN: Nu cred că din cauza disciplinei își pierd femeile capul. Deși, ca să fiu drept, am cunoscut o femeie pe care spiritul de ordine o aduscse într-o stare de nebunie erotică greu de descris, totuși sînt cazuri foarte rare.

GARDIANUL: Povestește! Povestește tot ce știi!

DON JUAN: Ajunge cu atîtea discuții despre femei! De ce se discută atîta pe tema asta în reviste, în filme, în cărți de filozofie, n-am priceput niciodată. Ce dracu, nu mai sînt și alte subiecte de conversație?! Mai bine discutăm politică. Ce crezi? Cine cîștigă alegerile din Canada?

GARDIANUL: Nu mă interesează politica. Vreau să cunosc enigma femeii înainte de a ajunge la pensie... Ajută-mă, Don Juan! Ajută-mă să sucesc și eu capul femeilor, tu tot ai să mori, deși Dumnezeu mi-e martor că nu-ți doresc moartea. Noi, gardienii, nu dorim moartea nimănui, asta e treaba justiției. Spune și tu, nu-i păcat să se ducă în mormînt o experiență atît de bogată? Sînt încă tînăr. Sînt susceptibil de avansare. Am o garsonieră cu intrare separată...

DON JUAN: E bine că ai o garsonieră cu intrare separată, dar îți trebuie și farmec personal.

GARDIANUL: Asta așa e. Ăsta ori îl ai, ori nu-l ai... Te uiți la cîte un civil și-ți vine să-ți muști pumnii de ciudă! N-are galoane, dar are farmec personal! Oare de ce n-am și eu farmec personal? De ce nu se tulbură femeile cînd mă văd? De ce nu mă doresc ca nebunele? De ce nu-mi pronunță numele în somn?

DON JUAN: Nu știu... Se poate fabrica puțin farmec personal și pe cale artificială. Toți oamenii își fabrică farmecul personal, aș putea să te ajut. Așa... de-o oarecare umbră de melancolie cred că ți-aș putea face rost... Chiar și de-o expresie demonică ți-aș putea face rost.

GARDIANUL: Și eu cred că mi-ar trebui o umbră de melancolie... dar în meseria noastră păcătoasă numai de melancolie n-ai timp...

DON JUAN: Nu se poate, băiete! Trebuie să-ți faci rost de puțină melancolie, din piatră seacă trebuie să-ți faci rost! Te înțeleg, ai o meserie cam ingrată, dacă erai toreador sau măcar dansator pe sîrmă, era, evident, mai ușor...

GARDIANUL: Vreau să-mi eliberez subconștientul. Nu vreau să am subconștientul încărcat! Aș vrea să refuz și eu o femeie. N-am refuzat niciodată o femeie... Și timpul zboară, tinerețea se duce... Ăsta e visul meu!

Să-i spun cu un aer plictisit: du-te! N-am nevoie de tine! S-o gonesc de la ușa mea pe Gina Lolobrigida! Ar fi grozav! Crezi că e posibil?

DON JUAN: Înainte de a refuza o femeie trebuie s-o cucerești. Dacă n-o cucerești, n-ai ce refuza... Ei da, frumoase planuri mai ai, băiete! Ești mai bătrîn cu aproape zece ani și totuși simt nevoia să-ți spun „băiete". E îngrozitor să vezi cît de mult invidiază omul întunericul altuia. Curtezanele sînt mai invidiate decît sfintele! Curios, orice femeie crede că e mai ușor să fii sfîntă decît curtezană, ele chiar cred că se nasc sfinte.... Viața de curtezană, ăsta e visul secret al tuturor femeilor. Omul confundă viciul cu sinceritatea. Mare greșeală! Ai văzut vreo femeie care să regrete că s-a culcat cu prea mulți bărbați? Eu, unul, n-am văzut... Dar femei care să-și regrete amarnic virtutea, să-și urască virtutea, să-și disprețuiască virtutea, asta da, am văzut cu duiumul. Omul are convingerea că dacă nu păcătuiește, nu și-a trăit viața...

GARDIANUL: Asta-i morală! Eu nu vreau lecții de morală, eu vreau rețete practice cu efect imediat. Eu vreau metode concrete. Eu însumi sînt foarte concret. Femeile la rîndul lor sînt de asemeni foarte concrete.

DON JUAN: Ai avut o intuiție de geniu, băiete! Femeile sînt într-adevăr foarte concrete.

GARDIANUL: ...Atunci de ce mă tulbură atît de tare prezența sexului opus, ca să folosesc limbajul civililor? Cum se explică acest mister? Am ajuns să fiu inhibat, și la propriu și la figurat... Cînd văd o femeie, mă topesc de fericire, mă pierd cu firea, nu pot să leg o vorbă, n-am conversație. Mă îndrăgostesc imediat. O femeie chiar mi-a reproșat că n-am conversație. Din pricina acestei stări de extaz aproape mistic, nu mai sînt capabil de nimic, mă inhib.

DON JUAN: Să nu te chinuie succesul la femei. Nu există, dragul meu, *nimic mai ridicol pe lumea asta ca bărbatul care se laudă cu succese la femei.* Am cucerit o ființă stranie într-o singură clipă, ca pe urmă să aflu că succesul meu se datora unei indicații medicale... Eu eram de mult prevăzut, existam acolo, pe rețetă, lîngă vitamina B complex... Ești prea romantic, dra-

gul meu gardian! Fără mediocritate nu se poate cuceri o femeie. Fără mediocritate nici măcar copii nu se pot face... Numai cecea ce e artificial leagă oamenii, asta o știu pînă și scriitorii. Femeile au despre amor o imagine stabilită de literatură, de filme, de posturile de televiziune, de reviste, de aspirațiile lor și așteaptă ca viața să le confirme această imagine falsă. Femeile caută această imagine falsă și bărbatul inteligent renunță de bună voie la felul lui de a fi și se conformează acestei imagini trase de păr. Atunci cele două imagini false se întîlnesc și se pupă. Pasiunea erotică se naște din eroare, dar e necesar ca eroarea să se producă simultan, altfel n-am făcut nimic. Pricepi?

GARDIANUL: E prea abstract... Eu vreau ceva mai concret. Foarte concret. Cum trebuie să te porți cu femeile, ce metode să folosești? Vreau să cunosc psihologia femeilor.

DON JUAN: Nu-mi pune întrebări idioate! Nu-i nevoie să cunoști psihologia femeilor. Nu există așa ceva! E suficient să fii bine informat!

GARDIANUL: Cum adică, bine informat? Mai concret și mai la obiect! Abstracțiile sînt o veche metodă prin care un inculpat vrea să fugă de întrebările poliției.

DON JUAN: Informațiile necesare. Situația „la zi". Dacă soțul e plecat de acasă, dacă s-a certat ultima oară cu amantul, dacă amantul e din Damasc sau din altă țară, dacă trece printr-o criză sufletească, dacă n-are succes pe linie profesională... Dacă ești bine informat, ce-ți mai trebuie psihologie?

GARDIANUL: Acum judeci după gustul meu! Și eu cred că informația e sfîntă, nu de ieri, de azi! Nu-i suficient să culegi informații, trebuie să știi să te folosești de ele... *(pauză stranie)* cu toată sinceritatea.

DON JUAN: Dacă vrei tu, cu toată sinceritatea.

GARDIANUL: Încep să înțeleg. Încep să cunosc „enigma femeii". Te pomenești că ajung și cu mitul lui Don Juan! Să-i spun Ginei Lolobrigida că mă scoate din sărite cu veșnicele ei declarații amoroase... Ar fi minunat!

DON JUAN: Te dezavantajează oarecum fizicul... și meseria. Era mai bine dacă erai toreador, sau măcar frizer, sau chiar tenor. N-am înțeles niciodată cum se poate amoreza o femeie de un bărbat „care are voce". Mi se pare foarte caraghios ca un bărbat să cînte așa, ca nebunul, toată viața, dar oricum... Ce crezi, am vreo șansă să fiu grațiat?

GARDIANUL *(cu altă voce)*: Nu cred. Nu te-aș sfătui. Datoria mea e să veghez ca oamenii să-și respecte mitul pe care-l reprezintă. Ai devenit un mit, fă-ți datoria!

DON JUAN: Aș vrea să fac cerere de grațiere...

GARDIANUL: Nu te pot împiedica să faci cerere de grațiere, avem și noi legi pe care le respectăm. Totuși m-ar durca dacă ai face cerere de grațiere...

DON JUAN: Te-ar durca?

GARDIANUL: Enorm... Ar însemna să-mi stric imaginea ideală pe care mi-o făcusem despre tine. Încă un mit care se duce de rîpă? Ce ne mai rămîne? Eu, dacă n-am mituri, mă apuc de băutură...

DON JUAN: Nu s-ar putea găsi totuși o soluție? O soluție de compromis...

GARDIANUL: Ar fi o soluție, dar mi-ar face mare plăcere dacă n-ai abuza de ea... Există în orașul nostru o lege veche, uitată de aproape toți judecătorii și neuitată de nici un locuitor, o lege veche de aproape două mii de ani, care nu și-a pierdut puterea de lege. Legile oricum trăiesc mai mult decît oamenii. Sînt cetăți aproape pustii, unde oamenii au murit de mult, cu toate astea legile sînt respectate cu sfințenie... Acum, care e legea și cum sună această lege... Dacă o femeie, sau o fecioară — n-are importanță — se îndrăgostește de un condamnat la moarte și-l ia de bărbat, cu acte-n regulă, condamnatul se însoară, face nuntă și scapă de pedeapsa capitală. I se retrag însă drepturile politice.

DON JUAN: Asta nu mă deranjează prea mult. Cu alte cuvinte pedeapsa capitală se preschimbă în închisoare pe viață... Dar iubirea nu-i de-ajuns? Sentimentul în stare pură? Căsătoria e obligatorie?

GARDIANUL: Legea e foarte drastică și totodată foarte clară în această privință. De altfel, nici nu e prea greu ca

o lege dură să fie și clară în același timp. Condamnatul scapă de pedeapsa cu moartea și se căsătorește imediat. De asemeni, e obligatoriu ca mirii să fie cununați de călău. Călăul nostru e un băiat de zahăr, ar prefera să fie naș decît să te ghilotineze...

DON JUAN: Din lac în puț... Scapi de o închisoare și dai de alta... Scapi de dracu și dai de taică-său... De fapt, eu sînt de acord, că doar nu-s nebun să nu fiu de acord. Propunerea e rezonabilă. În comparație cu moartea, chiar și căsătoria prezintă unele avantaje indiscutabile. Dar eu sînt mitul lui Don Juan, nu înțelegi, omule? Eu sînt obligat să-mi păstrez imaginea pe care și-au făcut-o femeile despre mine! Nu se duce de rîpă mitul cu măreția lui cu tot?

GARDIANUL: Sigur că frumos ar fi să te lași decapitat... Ți-aș purta o amintire plină de evlavie! Noi, gardienii, iubim miturile. Îți dai seama că n-aș putea ucide un mit cu ușurința cu care ucid un om. Mitul e ceva sfînt!

DON JUAN: Și omul?

GARDIANUL: Omul e om...

DON JUAN: Ți se pare puțin?

GARDIANUL: Total insuficient...

DON JUAN: Totuși, înțeleptul și afemeiatul Solomon pe care l-am cunoscut personal spunea că un țăran viu valorează mai mult decît un împărat mort....

GARDIANUL: Soluția asta nu prea e practică, de-aia ți-am propus-o. Această delicatețe nu-mi aparține, nu-i o trăsătură de caracter, e un paragraf din regulamentul de ordine interioară. Și apoi, femeile nu prea se dau în vînt după condamnații la moarte, preferă, cum e și firesc, cîntăreții de muzică ușoară...

DON JUAN: Cred!

GARDIANUL: Și apoi, trebuie ca femeia să te iubească cu adevărat, curat, pasiunile mincinoase se pedepsesc mai aspru decît contrabanda cu opium și negoțul de sclavi...

DON JUAN: Și-apoi cum să găsești o iubire curată într-un oraș care se află în plin avînt economic? Și de unde știți voi că pasiunea femeii e autentică? Femeile se pricep să mimeze pasiunea... Și toate pasiunile sînt

într-un fel sau altul false... Ascultă-mă pe mine, că-s vulpe bătrînă... Pasiunile a căror falsitate nu se dovedește niciodată se numesc iubiri.

GARDIANUL: O controlăm pasiunea, de ce să n-o controlăm? Avem aparate moderne primite cadou de la cetățenii secolului XX. Noi le furnizăm legende, ruine și tot felul de vestigii ale trecutului, și ei ne furnizează în schimb aparatură tehnică. Aparatul măsoară cu precizie intensitatea, durata și puritatea iubirii de care inculpata declară că e cuprinsă.

DON JUAN: De ce inculpata?

GARDIANUL: Avem și noi expresiile noastre. Pînă la proba contrarie, nu?

DON JUAN: Și tu pînă la proba contrarie?

GARDIANUL: Ba bine că nu... și eu pînă la proba contrarie.

DON JUAN: Și sentimentul trebuie să fie reciproc? Adică trebuie s-o iubesc și eu pe femeia care mă iubește?

GARDIANUL: Evident.

DON JUAN: Atunci n-am făcut nimic. N-am iubit niciodată pe nimeni!

GARDIANUL: Ai să iubești. Frica de moarte naște iubire... Iată, a și venit o femeie... Iubește-o, Don Juan! Iubește-o, dacă vrei să scapi de moarte! *(Pleacă.)*

Don Juan, Maria Antoaneta

MARIA ANTOANETA: Don Juan! Arătați splendid, iubitul meu! Niciodată nu te-am văzut în forma asta. Apropierea morții îți dă un farmec straniu... Cum te simți?

DON JUAN: Bine. Ca orice om care moare peste cîteva zile, bine... Trebuie să-mi compun o mutră cît mai corcspunzătoare situației. Spune-mi, te rog, se vede pe chipul meu un amestec de grandoare și dispreț? Instrucțiunile sînt clare. Grandoare și dispreț...

MARIA ANTOANETA: Lasă-mă să te privesc! Lasă-mă să mă bucur de strălucirea ochilor tăi... Ai văzut „Paris Match"-ul cu fotografia ta pe copertă?

DON JUAN: La închisoare „Paris Match"-ul sosește cu o relativă întîrziere...

MARIA ANTOANETA *(îi arată revista)*: Cred. Te-au fotografiat în timpul duelului... Ce expresie plină de duritate ai, pur și simplu fermecătoare. Duelul, în general, a făcut o impresie excelentă. Toată lumea l-a comentat favorabil. De ce mă țin eu de fleacuri cînd în fond sînt zbuciumată? Don Juan, pe mine cui mă lași?

DON JUAN: Nu vii de la arhitect?

MARIA ANTOANETA: Da. De la arhitect vin... E un fel de a spune...

DON JUAN: Pentru vremuri de bejenie sînt buni și arhitecții...

MARIA ANTOANETA: Și ironia ta ucigătoare, ca un pumnal de Damasc. Văd în trupul meu o durere, presimțirea unei mari singurătăți...

DON JUAN: Eu n-o văd. Dar arhitectul ce face? Nu-ți asigură o viață sexuală normală?

MARIA ANTOANETA: Sărutările arhitectului sînt sălcii, planificate cu ani în urmă. Lipsește inefabilul. Cum aș putea să te compar cu un biet arhitect, Don Juan? Tu mi-ai redat libertatea trupului, Don Juan, tu mi-ai redat nerușinarea și bucuria aceea păgînă. Tu știi foarte bine, de cîte ori te-am comparat, concluzia ți-a fost net favorabilă...

DON JUAN: Asta ar fi fost culmea. După ce m-ai comparat atîta să nu fi ajuns la concluzii favorabile... Lasă viața interioară! Spune mai bine ce face arhitectul?

MARIA ANTOANETA: Eu vreau să plec la munte, el vrea să plece la mare. Mereu aceleași discuții stupide. Vrea să se întîlnească cu Alexandru cel Mare; au ei nu știu ce combinații. Încă din secolul XX are o mare admirație pentru Alexandru cel Mare...

DON JUAN: Alexandru cel Mare e un bărbat frumos și tînăr... Înșală-mă măcar cu Alexandru cel Mare. De cînd sînt pe ducă m-am tîmpit, încep să am și eu criterii de valoare. Dacă tot mă înșeli, înșală-mă c-un alt mit...

MARIA ANTOANETA: Bine...

DON JUAN: N-a fost greu să-ți smulg hotărîrea asta...

MARIA ANTOANETA: Ai umor, Don Juan... Te rog să nu-ți pierzi umorul nici în preajma execuției ăleia oribile.

Aș vrea să povestesc prietenelor la o cafea cu cît umor ai întîmpinat moartea. Voiam să te întreb ceva important. Cum o să mori?

DON JUAN: Decapitat.

MARIA ANTOANETA: Decapitat! Superb! Am o presimțire! Așa am să mor și eu... ca și tine...!

DON JUAN: Eu te-aș fi iubit și așa, decapitată. Pierderea capului nu ți-ar întina frumusețea; cu trupul tău divin, lipsit de povara capului, ai fi într-adevăr o iubită perfectă. Ca să fiu sincer, niciodată nu mi-a plăcut capul femeilor, ochii lor, expresia lor. O, divină Maria Antoaneta! Chiar cînd mă gîndeam să te înșel, tot cu tine te înșelam, chiar și prin trădare tot în brațele tale ajungeam. Tu ești și minciuna și adevărul... toate drumurile duc spre patul tău...

MARIA ANTOANETA: Am o rugăminte să-ți fac, Don Juan. O ultimă rugăminte...

DON JUAN: Nu-mi place expresia „o ultimă rugăminte"! Sună cam melodramatic.

MARIA ANTOANETA: Iartă-mă, așa se obișnuiește. Așa se spune, „o ultimă rugăminte". Să nu cumva să faci cerere de grațiere! Ar fi penibil!

DON JUAN: De ce ar fi penibil?

MARIA ANTOANETA: Ar fi foarte penibil. Îți explic de ce. Dacă faci cerere de grațiere, o să ți se aprobe. Regina din Saba, care știi ce bine e informată în toate direcțiile, mi-a confirmat bănuiala. Ei chiar doresc ca tu să faci cerere de grațiere! Nu pricepi manevra!? Vor să te umilească. Vor să distrugă, nemernicii, mitul lui Don Juan! După ce te-au smuls fizicește din brațele noastre, vor să ni te smulgă și din amintire. Amintește-ți cuvintele înțeleptului Socrate, care a refuzat achitarea și exilul... Citez din memorie: Ce mare lăcomie de viață ar trebuie să mă cuprindă ca să vă implor grațierea! Ar fi păcat să ratezi o moarte atît de splendidă... Așa ceva nu se întîlnește de două ori în viață... Nu te umili! Te rog în genunchi... Nu-mi profana imaginea ideală pe care mi-am făcut-o despre tine!

DON JUAN: Vorbești de moarte ca de-o rochie de bal...

MARIA ANTOANETA: N-o să te uit niciodată, Don Juan. Nici o femeie nu te va uita...

DON JUAN: Unde te duci?

MARIA ANTOANETA: Îți spun adevărul, așa cum m-ai învățat tu... Am oră la coafor...

DON JUAN: Nu știam că ai oră la coafor. De ce nu mi-ai spus că ai oră la coafor? Dacă-mi spuneai că ai oră la coafor, nu te rețineam atîta...

MARIA ANTOANETA: Am oră la coafor... Te superi pe mine că am oră la coafor?

DON JUAN: Nu. Pleacă!

MARIA ANTOANETA: *(pleacă).*

DON JUAN: S-a dus... De-abia așteaptă să mă înșele cu Alexandru cel Marc. Legenda a fost salvată. E drept, toate astea cu prețul vieții mele, dar n-are importanță, ducă-se dracului omul concret, trăiască ideea de om. Măi, dar mult mai costă o legendă... Mult mai scump decît un om în carne și oase. Totuși, eu nu sînt o idee, sînt un om. De aici începe nenorocirea. Și de dragul acestei legende spectaculoase să mă devoreze viermii?! Noi, miturile, trebuie să ne ajutăm unul pe altul, din partea civililor nu te poți aștepta la nimic bun. Trebuie să o iubesc și eu pe Maria Magdalena. O voi iubi, altă scăpare nu există. Iubire, vino și învăluie-mi sufletul! Suflete, nu sta ca de piatră! Trebuie să iubesc — nu-nțelegi că trebuie să iubesc? Lasă, lasă, nu-mi spune că are picioarele prea groase; nu-mi spune că e puțin cam snoabă, nu-mi spune că e rea de muscă, lasă-mă s-o iubesc... Dacă Maria Magdalena o să mă iubească și n-am s-o iubesc eu, n-am făcut nimic. O voi iubi!... Adio, inimă de piatră! Ceea ce n-a reușit farmecul straniu al reginei de Saba și al Brigittei Bardot, va reuși spaima de moarte! *(În genunchi.)* Spaimă de moarte, preschimbă-te în iubire! Spaimă de moarte, ajută-mă să mă tulbure prezența ei... Spaimă de moarte, ajută-mă să mă vrăjească surîsul ei puțin cam strîmb! Gardian, tinere gardian, valorosule gardian, cheamă pe Maria Magdalena... Vino, Maria Magdalena! O, dacă am iubi, n-am muri niciodată!

MARIA MAGDALENA *(cu desăvîrșire schimbată):* Bună ziua, fiule... *(Inspectează camera.)* Cum de n-aveți aici icoana Domnului nostru Isus Cristos? Mă miră foarte mult. Știu că s-au dat dispoziții precise în acest sens. Personal m-am ocupat de această problemă.

DON JUAN: Gardianul încă mai crede în mai mulți zei. Nu s-a resemnat cu ideea unui singur Dumnezeu. I se pare prea puțin pentru sufletul lui atît de disciplinat...

MARIA MAGDALENA: Trebuie educat... Totuși nu înțeleg cum de nu s-a pus aici portretul Domnului nostru Isus Cristos!...

DON JUAN: Nu de asta te-am chemat, Maria Magdalena! Sînt fericit că ochii tăi îmi par atît de vii și de tineri. Sînt fericit că prezența ta mă tulbură... Te iubesc, Maria Magdalena! Aș vrea să ne căsătorim și să ne retragem în căsuța ta de pe malul Nilului...

MARIA MAGDALENA: Căsuța mea de pe malul Nilului. Căsuța mea de pe malul Nilului? N-o mai am. Am cedat-o unui azil pentru bătrîni. Mi-am dedicat Domnului toată capacitatea de muncă și credință...

DON JUAN: Mi-e frică de moarte, Maria Magdalena!...

MARIA MAGDALENA: Frica de moarte mi se pare ceva de prost gust... Cînd aud că unuia îi e frică de moarte, îmi vine să casc. Schimbi o haină cu alta — asta e tot. De unde ați mai născocit și prejudecata asta cu frica de moarte? Păi zău așa...

DON JUAN: Ai o liniște pe care n-ai avut-o niciodată. Cu ce preț ai plătit această liniște! Tot negustorii de pește ți-au dat-o?

MARIA MAGDALENA: L-am întîlnit cu adevărat pe fiul dulgherului din Nazaret. Slavă Domnului, cuvintele Noului Testament s-au adeverit. Dacă nu se adevereau, cred că-mi luam cîmpii. În sfîrșit, l-am uns cu mir și i-am spălat picioarele cu părul meu. Cuvintele sfintei Evanghelii s-au adeverit întru totul...

Sufletul mi-e liniștit. Moartea nu mă chinuie. Simțurile nu mă terorizează. Eternitatea îmi e asigurată!

DON JUAN: Ai tot ce-ți trebuie pentru o bătrînețe liniștită. L-ai întîlnit pe fiul dulgherului din Nazaret? Din pricina acestei sacre întîlniri eu am să mor. Tu ai descoperit adevărul și din pricina acestei dumnezeiești descoperiri eu am să cad pradă viermilor! Vorbești ca o burgheză care și-a luat toate asigurările. De cînd l-ai cunoscut pe Cristos, te-ai îngrășat...

MARIA MAGDALENA: E adevărat, mă simt foarte bine...

DON JUAN: Dacă mă iubești, scap de moarte. Ar trebui să înțelegi asta...

MARIA MAGDALENA: Eu înțeleg lucruri mai profunde...

DON JUAN: Înțelege ceea ce trebuie...

MARIA MAGDALENA: Dacă te-aș iubi, ar însemna să mă întorc la patima cărnii și să renunț a mă conforma Sfintei Scripturi... Nici nu mă gîndesc. Ar însemna să fiu inconștientă. Eu sînt mitul Mariei Magdalena și am o anumită responsabilitate. Să renunț la eternitate și să mă amorezez, ar însemna să fiu o tîmpită...

DON JUAN: Dacă sfințenia ta aduce moartea unui om, nu mai este sfințenie. Dacă păcatul tău salvează viața unui om, nu mai este păcat. Tu te ascunzi în imaginea unei femei care l-a cunoscut pe Dumnezeu, îți convine această imagine care îți asigură tot confortul.

MARIA MAGDALENA *(blîndă ironie)*: Dragul meu Don Juan, n-ai mai progresat de loc în ultimul timp. Să renunț la adevăr de dragul unui om? Atunci înseamnă, fiul meu, că habar n-ai ce este adevărul...

DON JUAN: Omul este adevărul... Și nu mai îmi spune „fiul meu" că mă scoți din sărite...

MARIA MAGDALENA: Eu l-am uns pe Domnul cu mir și i-am șters picioarele cu părul meu. Să renunț la această legendă sublimă ca să-ți cresc ție copiii și să-ți pregătesc micul dejun? Ar trebui să fiu nebună! Nu, nu, mai bine stau și discut în contradictoriu cu apostolul Pavel.

DON JUAN *(descoperire)*: Ai oră la coafor... Și tu ai oră la coafor. Presimt că și tu ai oră la coafor... Eu mor și toate iubitele mele au oră la coafor!...

MARIA MAGDALENA: Trebuie să plec. Mă așteaptă apostolul Pavel, discipolul lui Cristos...

DON JUAN: Te duci să te întîlnești cu apostolul Pavel și pe mine mă lași morții!

MARIA MAGDALENA: Da. Moartea nu există. Ai să trăiești și ai să vezi. N-am să abandonez adevărul cel veșnic de dragul unui bărbat! Să renunț la veșnicie pentru o clipă de plăcere făcută după rețete arhicunoscute? Drept cine mă iei? Eu am fost primul om care a descoperit că Isus Cristos a părăsit mormîntul și a înviat, eu i-am anunțat pe apostolii care habar n-aveau. Eu am fost primul martor al minunii. Spune și tu, nebunule, cum aș putea să renunț la destinul meu sacru de înger al învierii? *(Pauză stranie. Își dă seama de implacabila confuzie.)*

DON JUAN: Maria Magdalena! Tu ești Maria Magdalena?

MARIA MAGDALENA: Nu... Maria Magdalena a murit demult, fiul meu. Eu sînt mitul Mariei Magdalena.

DON JUAN: Eu pe Maria Magdalena o căutam. Cu ea aveam ceva de vorbit.

MARIA MAGDALENA: Îmi pare rău. Eu sînt mitul Mariei Magdalena. Aceea pe care o cauți tu a murit demult, fiul meu! Adio!

Cortina